

ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. γ   A2. δ   A3. δ   A4. γ   A5. Λ Λ Σ Λ Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Σωστό το γ.

Στη θέση ισορροπίας η επιμήκυνση του ελατηρίου είναι $\Delta l = \frac{mg}{k}$. Εκτρέποντας το σώμα κατά $\frac{2mg}{k}$ και αφήνοντάς το ελεύθερο χωρίς αρχική ταχύτητα, θα εκτελέσει ταλάντωση πλάτους $A = \frac{2mg}{k}$ στη διάρκεια της οποίας θα διέρχεται από τη θέση φυσικού μήκους του ελατηρίου, αφού $A > \Delta l$. Επομένως $U_{\min} = 0$

B2. Σωστό το α.

$$\text{Αρχικά είναι } B_{\text{ολ}} = B_{\kappa} + B_{\varepsilon} = \mu_0 \frac{I_{\kappa}}{2R} + \mu_0 \frac{I_{\varepsilon}}{2\pi R} \quad (1)$$

Όταν αντιστραφεί η φορά του ρεύματος που διαρρέει τον ευθύγραμμο αγωγό, η ένταση του συνολικού μαγνητικού πεδίου στο κέντρο του κυκλικού ρευματοφόρου αγωγού θα είναι

$$B'_{\text{ολ}} = B_{\kappa} - B_{\varepsilon} = \mu_0 \frac{I_{\kappa}}{2R} - \mu_0 \frac{I_{\varepsilon}}{2\pi R} \quad (2)$$

$$B'_{\text{ολ}} = \frac{B_{\text{ολ}}}{2} \quad \text{επομένως από (1) και (2) } \mu_0 \frac{I_{\kappa}}{2R} - \mu_0 \frac{I_{\varepsilon}}{2\pi R} = \mu_0 \frac{I_{\kappa}}{4R} + \mu_0 \frac{I_{\varepsilon}}{4\pi R}$$

$$\Rightarrow I_{\kappa} - \frac{I_{\varepsilon}}{\pi} = \frac{I_{\kappa}}{2} + \frac{I_{\varepsilon}}{2\pi} \Rightarrow \frac{I_{\kappa}}{2} = \frac{3I_{\varepsilon}}{2\pi} \Rightarrow I_{\varepsilon} = \frac{\pi I_{\kappa}}{3}$$

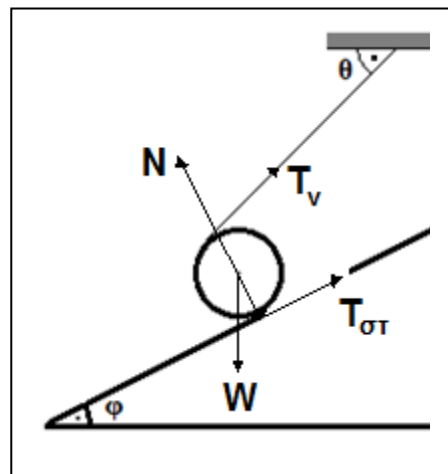
B3. Σωστό το γ.

Στον κύλινδρο ασκούνται : το βάρος W , η τάση του νήματος T_v , η στατική (οριακή) τριβή $T_{\text{στ}}$ και η κάθετη αντίδραση N .

Αναλύουμε τις δυνάμεις σε κατακόρυφο και οριζόντιο άξονα, με

$$N_x = N \eta \mu \varphi = \frac{N}{2}, \quad N_y = N \sigma \nu \eta \varphi = \frac{\sqrt{3}}{2} N$$

$$T_{\sigma\tau, x} = T_{\sigma\tau} \sigma \nu \eta \varphi = T_{\sigma\tau} \frac{\sqrt{3}}{2}, \quad T_{\sigma\tau, y} = T_{\sigma\tau} \eta \mu \varphi = T_{\sigma\tau} \frac{1}{2}$$

$$T_{v,x} = T_v \sin\theta = T_v \frac{\sqrt{2}}{2}, \quad T_{v,y} = T_v \eta\mu\theta = T_v \frac{\sqrt{2}}{2}$$

όπως φαίνεται στο επόμενο σχήμα.

Είναι $\Sigma\tau = 0$ (ως προς άξονα που διέρχεται από το κέντρο του κυλίνδρου) επομένως

$$T_v R = T_{\sigma\tau} R \Rightarrow T_v = T_{\sigma\tau} \quad (1)$$

$$\text{Επίσης } \Sigma F_x = 0 \Rightarrow T_{v,x} + T_{\sigma\tau,x} = N_x \Rightarrow$$

$$T_v \frac{\sqrt{2}}{2} + T_{\sigma\tau} \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{N}{2} \text{ και λόγω της (1) προκύπτει}$$

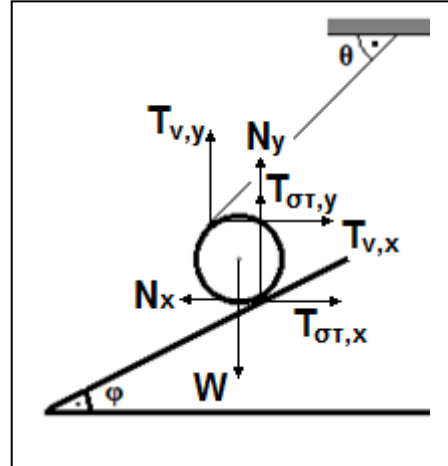
$$T_v \sqrt{2} + T_v \sqrt{3} = N \quad (2)$$

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow T_{v,y} + T_{\sigma\tau,y} + N_y = W \Rightarrow$$

$$T_v \frac{\sqrt{2}}{2} + T_{\sigma\tau} \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} N = W \text{ οπότε πάλι λόγω της (1) προκύπτει}$$

$$\sqrt{2} T_v + T_v + \sqrt{3} N = 2W \quad (3)$$

$$\text{Τέλος, (2), (3)} \Rightarrow \sqrt{2} T_v + T_v + \sqrt{3} (T_v \sqrt{2} + T_v \sqrt{3}) = 2W \Rightarrow W = \left(2 + \frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}\right) T_v \Rightarrow W > 2T_v$$

B4. Σωστό το α.

Αφού η προσπίπτουσα ακτινοβολία έχει συχνότητα ίση με τη συχνότητα κατωφλίου, τα ηλεκτρόνια εξέρχονται με μηδενική κινητική ενέργεια και ισχύει $hf_0 = \phi$ (1)

Η πηγή τάσης V επιταχύνει τα ηλεκτρόνια οπότε αυτά φτάνουν στην άνοδο με κινητική ενέργεια $K = eV$ (2)

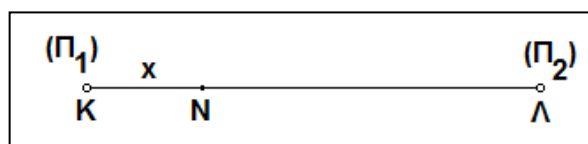
$$\text{Ζητάμε } K = \phi \text{ οπότε από (1) και (2) έχουμε } eV = hf_0 \Rightarrow V = \frac{hf_0}{e}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Από την εξίσωση που περιγράφει την ταλάντωση του σημείου Σ , έχουμε ότι $\omega = 8\pi \text{ r/s} \Rightarrow 2\pi f = 8\pi \text{ r/s} \Rightarrow f = 4\text{Hz}$. Επομένως $v = \lambda f = 0.8 \text{ m/s}$

Γ2. Το Σ βρίσκεται στη μεσοκάθετο του $ΚΛ$ επομένως ισαπέχει από τις δύο πηγές Π_1 και Π_2 . $\Delta r = 0$ άρα το Σ είναι σημείο ενίσχυσης και ταλαντώνεται με πλάτος $2A$, όπου A το πλάτος ταλάντωσης των πηγών. $2A = 0,4\text{m} \Rightarrow A = 0.2\text{m}$.

Γ3. Έστω N ένα σημείο ενίσχυσης του ευθύγραμμου τμήματος $ΚΛ$, σε απόσταση x από την πηγή Π_1 όπως στο σχήμα 1.

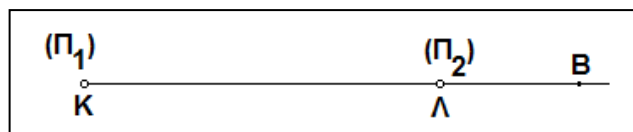

(Σχήμα 1)

Θα είναι $x - (ΚΛ - x) = κλ$ με $κ$ ακέραιο, άρα $2x = 1.7 + 0.2κ \Rightarrow x = 0.85 + 0.1κ$ (SI)

Η ελάχιστη τιμή της απόστασης x από την πηγή Π_1 προκύπτει για $κ = -8 : x = 0.05m$

Γ4. Έστω B ένα τυχαίο σημείο της ευθείας που διέρχεται από τις πηγές Π_1 και Π_2 , το οποίο δεν ανήκει στο ευθύγραμμο τμήμα $ΚΛ$ (σχήμα 2).

(Σχήμα 2)

Είναι $\Delta r = BK - BL = ΚΛ = 1,7m = 17 \frac{\lambda}{2}$. Το 17 είναι περιττός αριθμός επομένως στο σημείο B συμβαίνει ακυρωτική συμβολή.

Γ5. Η ταχύτητα διάδοσης $v = 0.8$ m/s παραμένει σταθερή. Για $T' = 2T = 0,5$ s βρτίσκουμε το νέο μήκος κύματος $\lambda' = vT' = 0,4m$. Για τα σημεία ενίσχυσης, όπως το N του σχήματος (1) θα ισχύει :

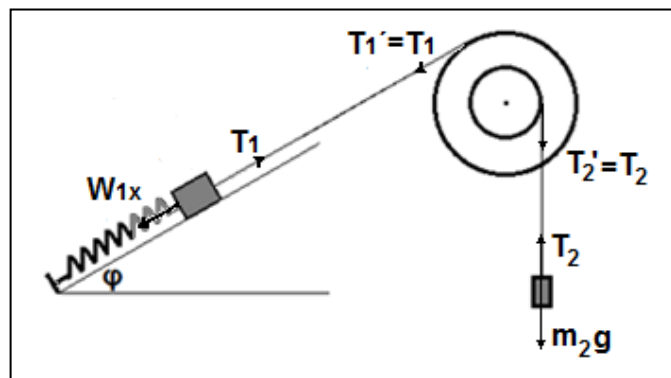
$x - (ΚΛ - x) = κ\lambda'$ με $κ$ ακέραιο, άρα $2x = 1.7 + 0.4κ \Rightarrow x = 0.85 + 0.2κ$ (SI)

Πρέπει $0 < x < 1.7m \Rightarrow 0 < 0.85 + 0.2κ < 1,7 \Rightarrow -0,85 < 0,2κ < 0,85 \Rightarrow -4,25 < κ < 4,25$

Επομένως $κ = 0, \pm 1, \pm 2, \pm 3, \pm 4$ δηλ. μεταξύ των πηγών Π_1 και Π_2 υπάρχουν 9 υπερβολές ενίσχυσης.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Όταν το σώμα m_1 αρχίζει να εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση έχει εξίσωση απομάκρυνσης $x(t) = A \eta \mu(10t + \frac{\pi}{2})$ (SI)

$$\text{επομένως } \omega = 10 \text{ r/s} \Rightarrow \sqrt{\frac{k}{m_1}} = 10 \text{ r/s} \Rightarrow m_1 = 1 \text{ kg}$$

Το σώμα m_1 ισορροπεί με το ελατήριο να έχει το φυσικό του μήκος επομένως

$$T_1 = W_{1x} \Rightarrow T_1 = m_1 g \eta \mu \phi \Rightarrow T_1 = 5 \text{ N}$$

Η τροχαλία ισορροπεί επομένως $\Sigma \tau = 0 \Rightarrow T_1 2R = T_2 R \Rightarrow T_2 = 2T_1 \Rightarrow T_2 = 10 \text{ N}$

Το σώμα m_2 ισορροπεί επομένως $T_2 = m_2 g \Rightarrow m_2 = 1 \text{ kg}$

Δ2. Όταν κοπεί το νήμα (1), το m_1 θα ταλαντωθεί με θέση ισορροπίας $m_1 g \eta \mu \phi = k \Delta l \Rightarrow \Delta l = 0.05 \text{ m}$. Το m_1 αρχικά είναι στην πάνω ακραία θέση επομένως $A = 0.05 \text{ m}$.

Δ3. Τη στιγμή t_1 το m_1 βρίσκεται για δεύτερη φορά μετά την έναρξη της ταλάντωσης

στο θετικό άκρο της ταλάντωσής του, επομένως $t_1 = 2T = 2 \frac{2\pi}{\omega} = 0.4\pi \text{ s}$

Στο μεταξύ το m_2 έχει πέσει κατά h οπότε υπολογίζουμε την επιτάχυνσή του :

$$h = \frac{1}{2} \alpha t_1^2 \Rightarrow \alpha = \frac{2h}{t_1^2} = \frac{9.6}{0.16\pi^2} \text{ m/s}^2 = \frac{9.6}{1.6} \text{ m/s}^2 = 6 \text{ m/s}^2$$

Για το m_2 : $\Sigma F = m_2 a \Rightarrow m_2 g - T_2 = m_2 a \Rightarrow T_2 = m_2 (g - a) \Rightarrow T_2 = 4 \text{ N}$

Δ4. Η τροχαλία αρχίζει τη στιγμή $t_0 = 0$ να περιστρέφεται με γωνιακή επιτάχυνση

$$\alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{\alpha}{R} = 40 \text{ r/s}^2$$

οπότε τη στιγμή t_1 έχει αποκτήσει γωνιακή ταχύτητα $\omega = \alpha_{\gamma\omega\nu} t_1 = 16\pi \text{ r/s}$ και έχει

διαγράψει γωνία $\Delta\theta = \frac{1}{2} \alpha_{\gamma\omega\nu} t^2 = \frac{1}{2} 40 \cdot 0.16\pi^2 \text{ rad} = 32\pi \text{ rad}$ άρα πλήθος περιστροφών

$$N = \Delta\theta / 2\pi = 16/\pi$$